

6 Ιουλίου, 1993

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΛΤΔ.,

Αιτήτρια,

v.

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 1149/91)

---

5 *Φορολογία Εισοδήματος — Βάρος Απόδειξης — Μη τήρηση βιβλίων με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ταμειακές ατασθαλίες και ελλείψεις στο σύστημα τήρησης, λογαριασμών — Εύλογη η απόφαση του Εφόρου να μην επιτρέψει εκπτώσεις — Φορολογούμενος έχει το βάρος να αποδείξει τα αληθινά του εισοδήματα για τον καθορισμό του φόρου.*

Οι αιτητές προσέβαλαν την απόφαση του Εφόρου, να τους επιβάλει φορολογία εισοδήματος, για τα έτη 1984-1989.

10 Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15 Η μέγιστη συνταγματική πρόταση είναι η υποχρέωση που επιβάλλεται στον καθένα να συνεισφέρει ανάλογα με τις δυνάμεις του, όπως αυτή καθορίζεται από το Νόμο. Είναι ο πολίτης επομένως που έχει το βάρος να αποδείξει, όπου αυτό αμφισβητείται, τα αληθινά του εισοδήματα, ώστε να καθοριστεί σύμφωνα με το Νόμο το αντικείμενο του φόρου. Βέβαια, όπου υπάρχει διαφωνία με τις φορολογικές αρχές, νομικά δεν αναμένεται αυτές να ενεργούν αυθαίρετα,

20 ώστε να εμφανίζονται πως το βασικό τους μέλημα είναι η, με οποιοδήποτε καταχρηστικό τρόπο, αύξηση των εσόδων του κράτους.

25 Οι ατασθαλίες που διαπίστωσε ο καθ'ου τον οδήγησαν να ενεργήσει σύμφωνα με το Άρθρο 48 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων 1978-1991, ώστε να μη δεχθεί τις υπό του Νόμου επιτρεπόμενες εκπτώσεις και άλλες ευνοϊκές ρυθμίσεις που

προβλέπονται για το φορολογούμενο, όταν τηρούνται οι υπό του Νόμου οριζόμενες προϋποθέσεις.

Όλες οι λεπτομέρειες για τις ταμειακές ατασθαλίες, της μη τήρησης αληθινών βιβλίων και λογαριασμών, έδειχναν πως τα εισοδήματα της αιτήτριας ήσαν μεγαλύτερα από αυτά που δηλώθηκαν. 5

Ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε σύμφωνα με το Νόμο και μετά από ενδελεχή και σε βάθος αξιολόγηση των στοιχείων που είχε ενώπιόν του. Η μη τήρηση με τον ενδεδειγμένο τρόπο βιβλίων, οι ταμειακές ατασθαλίες και γενικά οι ελλείψεις στο σύστημα τήρησης λογαριασμών από την αιτήτρια είναι παραδεκτά. 10

Η απόφαση του καθ' ου να καθορίσει κατά την κρίση του τη φορολογία, και σε ότι αφορά το ύψος της, δεν είναι αυθαίρετη, αλλά μέσα στα πλαίσια της υπό του Νόμου επιτρεπόμενης διακριτικής του ευχέρειας, η οποία, όπως φαίνεται από τα στοιχεία του φακέλου, βασίστηκε σε πραγματικά δεδομένα που τεκμηριώνονται από τα ίδια τα έγγραφα της αιτήτριας. Η αιτιολογία της απόφασης του καθ' ου, αλλά και τα στοιχεία της ορθότητάς της, εμφανίζονται στην επιστολή του. 20

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Προσφυγή.

Προσφυγή με την οποία η αιτήτρια προσβάλλει τις επιβληθείσες σ' αυτήν φορολογίες φόρου εισοδήματος και έκτακτης εισφοράς για τα φορολογικά έτη 1984-1989. 25

A. Ντορζής, για την Αιτήτρια. 30

A. Καουτζάνη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ARTEMIDHΣ, Δ.: Βάσει του Άρθρου 24.1 του Συντάγματος ο καθένας υποχρεούται να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων του. Η υποχρέωση δε αυτή καθορίζεται, ρυθμίζεται και επιβάλλεται με νόμο, παράγραφος 2 του ίδιου Άρθρου. Στην εξεταζόμενη υπόθεση εφαρμόζονται οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμοι 1961-1991, και οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμοι 1978-1991, ειδικότερα το άρθρο 48 των τελευταίων αυτών Νόμων. Επειδή πολλές κοινωνίες, και η δική μας, είναι ακόμη πολύ μακριά από τη συνειδητοποίηση και αποδοχή αυτής της 40

υποχρέωσης, και η φορολογία θεωρείται επαχθής, γι' αυτό και ο πολίτης από τη μια προσπαθεί να την αποφύγει, ενώ η πολιτεία από τη μεριά της δημιουργεί θεσμικούς μηχανισμούς για την πραγμάτωσή της, και αύξηση των εσόδων της. Η μέγιστη όμως συνταγματική πρόταση είναι η υποχρέωση που επιβάλλεται στον καθένα να συνεισφέρει ανάλογα με τις δυνάμεις του, όπως αυτή καθορίζεται από το Νόμο. Είναι ο πολίτης επομένως που έχει το βάρος να αποδείξει, όπου αυτό αμφισβητείται, τα αληθινά του εισοδήματα, ώστε να καθοριστεί σύμφωνα με το νόμο το αντικείμενο του φόρου. Βέβαια, όπου υπάρχει διαφωνία με τις φορολογικές αιχές, νομικά δεν αναμένεται αυτές να ενεργούν αυθαίρετα, ώστε να εμφανίζονται πως το βασικό της μέλημα είναι η με οποιοδήποτε καταχρηστικό τρόπο αύξηση των εσόδων του κράτους.

5
10
15
20
25
30

Στην κρινόμενη υπόθεση τα γεγονότα συνοψίζονται με επάρκεια στην ένσταση της δικηγόρου της Δημοκρατίας. Θα χρησιμοποιήσω από αυτά τα απαραίτητα. Η αιτήτρια εταιρεία διατηρεί υπεραγορά τροφίμων. Έχει επίσης συμβόλαια τροφοδότησης του Γενικού Νοσοκομείου, των Φυλακών, της ΕΛΔΥΚ, της ΛΑΕΦ και της 35ης Μοίρας Καταδρομών. Μέσω των εγκεκριμένων λογιστών της υπέβαλε δηλώσεις εισοδήματος και λογαριασμούς για τα φορολογικά έτη 1984-1989. Ο καθ' ου η αίτηση εξέτασε τους λογαριασμούς και τα βιβλία που υποβλήθηκαν και διαπίστωσε σωρεία ατασθαλιών. Γι' αυτό και απήυθινη στην αιτήτρια έγγραφη επιστολή στην οποία περιέχονται προκαταρκτικά οι απόψεις του αναφορικά με την επίδικη φορολόγηση. Δεν υπήρξε ανταπόκριση σε αυτό το έγγραφο, Παράρτημα Δ στην Ένσταση, και ο καθ' ου προχώρησε και επέβαλε φορολογίες φόρου εισοδήματος και έκτακτης εισφοράς, σύμφωνα με τη δική του εκτίμηση για τα αληθινά εισοδήματα της αιτήτριας. Οι λογιστές της υπέβαλαν ένσταση, η οποία απορρίφθηκε.

35

Οι ατασθαλίες που διαπίστωσε ο καθ' ου τον οδήγησαν να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 48 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων 1978-1991, ώστε να μη δεχθεί τις υπό του Νόμου επιτρεπόμενες εκπτώσεις και άλλες ευνοϊκές ρυθμίσεις που προβλέπονται για το φορολογούμενο, όταν τηρούνται οι υπό του Νόμου οριζόμενες προϋποθέσεις.

40

Όλες οι λεπτομέρειες για τις ταμειακές ατασθαλίες, της μη τήρησης αληθινών βιβλίων και λογαριασμών, έδειχναν πως τα εισοδήματα της αιτήτριας ήσαν μεγαλύτερα από αυτά που δηλώθηκαν. Οι απόψεις του καθ' ου, με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, εκτίθενται στην επιστολή του, Παράρτημα Δ στην Ένσταση της 2.8.1990. Παραπέμπω σ' αυτή για οικονομία λόγου. Είναι αξιοσημείωτο

πως οι λογιστές της αιτήτριας, που απήντησαν εγγράφως στις πιο πάνω θέσεις του καθ' ου η αίτηση στις 23.11.90 (Παράρτημα Ζ2(α) στην Ενσταση), δέχονται τη μη ορθή τήρηση των βιβλίων και του ταμείου, αλλά προσπαθούν να αποδείξουν πως τελικά όλες οι εισπράξεις της αιτήτριας περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς. 5

Ο δικηγόρος των αιτητών στη γραπτή του αγόρευση αναφέρεται σε έκταση στη γνωστή νομολογία, που άπτεται της έκτασης της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του τρόπου άσκησής της σε υποθέσεις αυτής της φύσεως. Αναφορικά δε με τα ιδιαίτερα γεγονότα της υπό κρίση υπόθεσης, υποβάλλει πως η απόφαση του καθ' ου πρέπει να ακυρωθεί ως αυθαίρετη, γιατί ουσιαστικά απολήγει στην φορολόγηση της αιτήτριας πάνω σε εισοδήματα τα οποία ουδέποτε στην πραγματικότητα είχε. 10

Έχω τη γνώμη πως ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε σύμφωνα με το Νόμο και μετά από ενδελεχή και σε βάθος αξιολόγηση των στοιχείων που είχε ενώπιόν του. Η μη τήρηση με τον ενδεδειγμένο τρόπο βιβλίων, οι ταμειακές ατασθαλίες και γενικά οι ελλείψεις στο σύστημα τήρησης λογαριασμών από την αιτήτρια είναι παραδεκτά. 15

Κάπου, αναφέρουν οι λογιστές πως η επιχείρηση της αιτήτριας είναι ένα συννοικιακό "μπακάλικο". Ο χαρακτηρισμός αυτός πολύ απέχει από την πραγματικότητα. Η αιτήτρια είχε κύκλο εργασιών, όπως φαίνεται από τους λογαριασμούς της, εκατοντάδων χιλιάδων λιρών ετησίως. Ένας πρόσθετος λόγος να ακολουθεί με αυστηρότητα τον ενδεδειγμένο τρόπο τήρησης βιβλίων και λογαριασμών που να δείχνουν τις ακριβείς δοσοληψίες της. 20

Η απόφαση του καθ' ου να καθορίσει κατά την κρίση του τη φορολογία, και σε ότι αφορά το ύψος της, δεν είναι αυθαίρετη, αλλά μέσα στα πλαίσια της υπό του Νόμου επιτρεπόμενης διακριτικής του ευχέρειας, η οποία, όπως φαίνεται από τα στοιχεία του φακέλου, βασίστηκε σε πραγματικά δεδομένα που τεκμηριώνονται από τα ίδια τα έγγραφα της αιτήτριας. Η αιτιολογία της απόφασης του καθ' ου, αλλά και τα στοιχεία της ορθότητάς της, εμφανίζονται στην επιστολή του, στην οποία παραπέμπω επανειλημμένα πιο πάνω. 25

Η προσφυγή επομένως απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος της αιτήτριας, που θα υπολογίσει ο Πρωτοκολλητής και θα εγκρίνει το Δικαστήριο. 30

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος της αιτήτριας.